

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 12 (5)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Septembra 1931.

PATENTNI SPIS BR. 8294

Naamlooze Vennootschap De Bataafsche Petroleum Maatschappij,
Haag, Holandija.

Postupak za izradu anhidrida iz organskih kiselina.

Prijava od 24. jula 1930.

Važi od 1. januara 1931.

Traženo pravo prvenstva od 9. augusta 1929. (Engleska).

Ovaj se pronalazak odnosi na izradu anhidrida organskih kiselina iz organskih kiselina.

Po ovom pronalasku ovi se arhidridi spravljaju na taj način, što se mešavine organskih kiselina i ketoni ili materije, koje obrazuju ketone, izlazu dejstvu visokih temperatura.

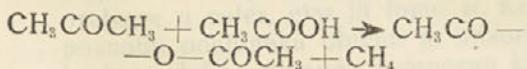
Sve vrste organskih kiselina, naime: mono-, i di- kao polibazne kiseline mogu se upotrebiti, isto tako kao i smeše tih kiselina.

Isto tako se mogu upotrebiti ketoni sa više od jedne karbonil-grupe (CO).

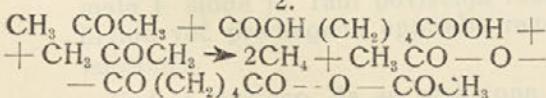
Primer materije, koja obrazuje keton, jeste izopropilni alkohol, koji daje aceton, kad se prevede preko komađa porcelana na temperaturi od $600-700^\circ \text{C}$.

Sledeće jednačine služe da prikažu primere reakcija, koje se mogu izvesti po pronalasku.

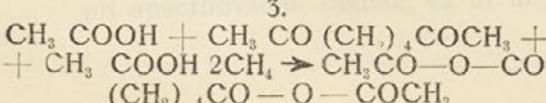
1.

2.

3.

Bolji oblik izvođenja postupka ovog pronalaska sastoji se u tome, što se organska kiselina podvrgava reakciji sa odgovarajućim ketonom, tako da ona daje odgovarajući kiseli anhidrid (sravni jednačinu 1).

Reakcija se može izvesti sa ili bez pomoći pritiska ili vakuma i u prisustvu ili odsustvu podesnih katalizatora. Na pr. moguće je izvesti reakciju time, što se smeša kiseline i ketona vodi kroz cev, koja je načinjena od makinog podesnog materijala u prisustvu mase za ispunu ili za kontakt. Mase za ispunu mogu služiti za dobijanje željenog stanja toka, dok kontaktne mase mogu imati katalički uticaj na reakciju.

Kontaktne mase mogu služiti u isto vreme da dejstvuju kao materijal ispunе ili ona može obrazovati nosač za katalizator.

Sledeći primer pokazuje prirodu pronalaska,

Smeša iz 1 dela po zapremini, sirčetne kiseline i 4 dela po zapremini, acetona provode se na temperaturi od 700°C i sa brzinom od 5 do 7 cm^3 na minut, kroz cev načinjenu od porcelana i ispunjuju delovima izlomljenog porcelana. Upotrebom 304 gr. gornje smeše, reakcioni prorizvodi se sastoji iz tečnosti teške 271 gr., i iz 41,1 lit (na 25°) gase teškog 34,7 gr.

Gas se sastoji iz 66% metana, a ostalo je smeša iz CO_2 , CO , C_2H_4 i H_2 .

Tečnost je posle funkcionisanja do temperature od 105° , dala 171 gr. tečnosti, koja se sastoji iz 157,2 gr. acetona i 13,8 gr. sirćetne kiseline. Ostatak posle frakcionisanja u težini 96 gr jeste smeša iz kiselog anhidrida ($62,6\%$) sirćetne kiseline ($34,5\%$) i acetona ($2,8\%$). Na taj način je dobiveno 48% po težini anhidrida od teorijske mogućne količine.

Opiti su pokazali, da je poslupak po ovom pronalasku naročito podesan za izradu kiselog anhidrida iz sirćetne kiseline i acetona.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za izradu anhidrida organskih kiselina naznačen time, što se smeša organskih kiselina sa odgovarajućim ketonom izlažu reakciji na visokoj temperaturi, pri običnoj, povećanom ili smanjenom

priliku u prisustvu ili odsustvu katalizatora.

2. Postupak po zahtevu 1 naznačen time, što se smeše organskih kiselina i ketona provede kroz cevi sa ispunom i, ili konstantnim masama.

3. Postupak po zahtevu 1 ili 2 naznačen time, što se smeš organских киселина и материје, које образују кетоне, т. ј. материје, које под условима реакције дaju кетон, употребљавају као почетни материјал.

4. Postupak po zahtevu 1-3 naznačen time, što su temperature reakcija iznad 600° .

5. Postupak po zahtevu 1-4 naznačen time, što se organska kiselina, na pr. sirćetna izlaže reakciji sa odgovarajućim ketonom na pr. acetonom, da bi se образовао одговарајући anhidrid na pr. kiseli anhidrid.